

Матеріали після тренінгу

Кшиштоф Кутек

Тема: Управління водними ресурсами - адаптація до правил ЄС – 7 листопада 2023 (Water management - adaptation to EU rules – 7 November 2023)

Темою тренінгу були правові норми, що регулюють управління водними ресурсами в Європейському Союзі. Метою вебінару було ознайомити аудиторію з керівними принципами, вимогами та рекомендаціями, які Європейська Комісія вказує для розвитку водної політики в країнах-членах ЄС.

Під час тренінгу були визначені основні документи, які необхідні для імплементації в країнах Співтовариства. Наслідком їх імплементації є план виконання директив. Впроваджуючи документи, кожна країна Співтовариства матиме інвестиційний план, який включатиме низку заходів і є підставою для отримання коштів на підтримку реалізації плану та заходів, включених до планів.

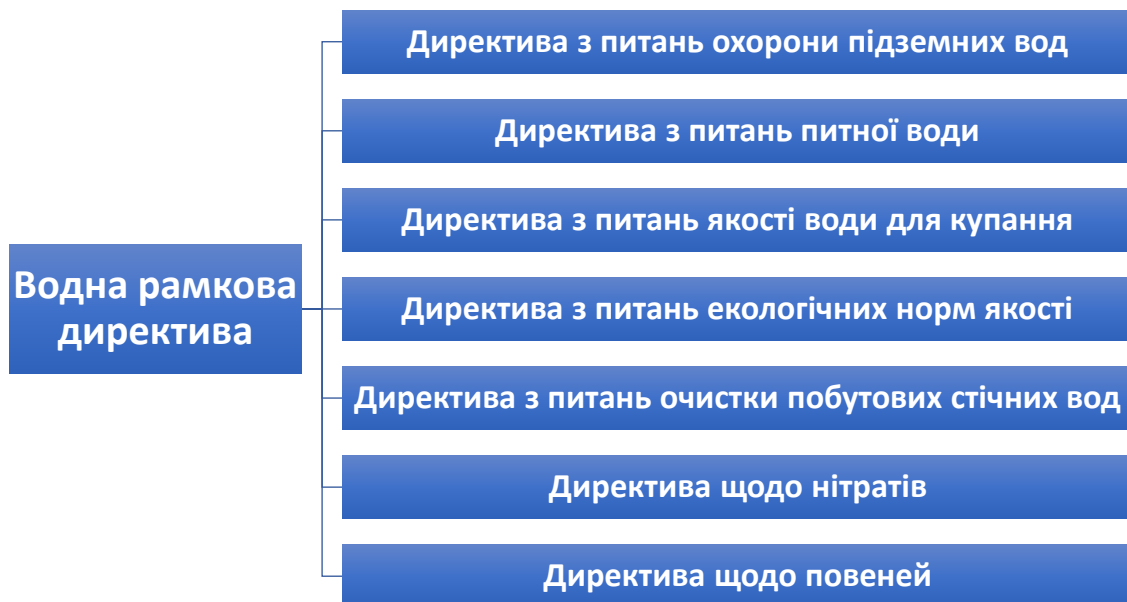

Рисунок 1 Водні директиви Європейського Союзу

Посилання на Водні директиви: https://environment.ec.europa.eu/topics/water_en

- Водна рамкова директива: https://environment.ec.europa.eu/topics/water/water-framework-directive_en
- Директива з питань охорони підземних вод: <https://www.eea.europa.eu/policy-documents/groundwater-directive-gwd-2006-118-ec>
- Директива з питань питної води: https://environment.ec.europa.eu/topics/water/drinking-water_en
- Директива з питань якості води для купання: https://environment.ec.europa.eu/topics/water/bathing-water_en
- Директива з питань екологічних норм якості: <https://eur-lex.europa.eu/EN/legal-content/summary/environmental-quality-standards-applicable-to-surface-water.html>
- Директива з питань очистки побутових стічних вод: <https://www.eea.europa.eu/policy-documents/urban-waste-water-treatment-directive>
- Директива щодо нітратів: https://environment.ec.europa.eu/topics/water/nitrates_en
- Директива щодо повеней: https://environment.ec.europa.eu/topics/water/floods_en

Плани, присвячені кожній директиві, містять заходи різного характеру. Це технічні та нетехнічні заходи. Технічні заходи – це конкретні інвестиційні заходи, пов'язані з модернізацією, розширенням або будівництвом інфраструктури. Нетехнічні заходи, у свою чергу, включають: організаційні та освітні заходи.

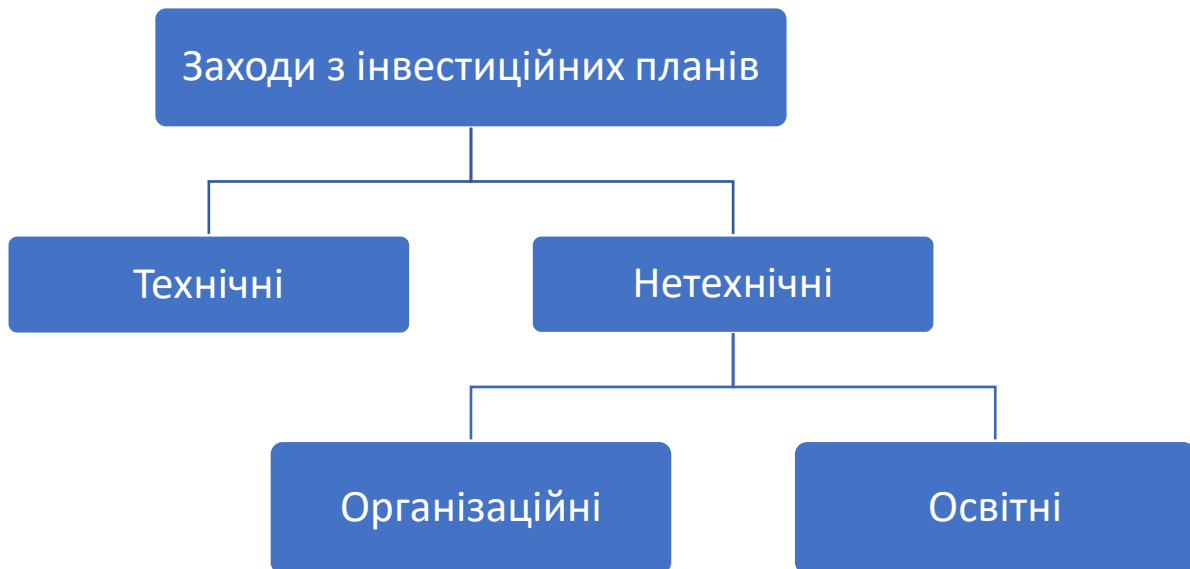

Рисунок 2 Види заходів, що мають бути включені до інвестиційних планів

Ще однією темою, яка була висвітлена під час вебінару, була прибережна та морська політика ЄС (<https://www.europarl.europa.eu/factsheets/pl/sheet/121/zintegrowana-polityka-morska-unii-europejskiej>). Метою цієї політики є сприяння сталому розвитку всіх видів діяльності, пов'язаних з морем і прибережними регіонами, шляхом поліпшення координації політики, що впливає на океани, моря, острови, прибережні та віддалені регіони і морські сектори, а також шляхом розробки комплексних інструментів.

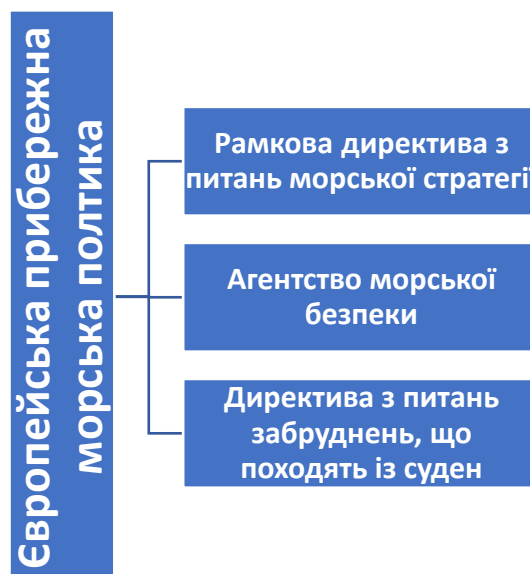

Рисунок 3 Прибережна та морська політика ЄС

Посилання на документи:

- Рамкова директива з питань морської стратегії:
https://research-and-innovation.ec.europa.eu/research-area/environment/oceans-and-seas/eu-marine-strategy-framework-directive_en
- Агентство морської безпеки:
<https://www.emsa.europa.eu/>
- Директива з питань забруднень, що походять із суден:
<https://eur-lex.europa.eu/EN/legal-content/summary/ship-source-pollution-and-criminal-penalties.html>

Ще одна тема обговорення – міжнародна угода про регіональні води.

Захист морських вод в Європі базується на чотирьох структурах співпраці (регіональних морських конвенціях) між державами-членами та сусідніми країнами зі спільними водами: Конвенція ОСПАР 1992 року (заснована на попередніх конвенціях з Осло та Парижа) для Північно-Східної Атлантики; Гельсінська конвенція 1992 року (ХЕЛКОМ) для Балтійського моря; Барселонська конвенція 1995 року (ЮНЕП-МАП) для Середземного моря; і Бухарестська конвенція 1992 року для Чорного моря. Річкові води ЄС охороняються Дунайською конвенцією 1996 року та Рейнською конвенцією 2009 року. Завдяки міжрегіональному співробітництву в галузі охорони морських вод і річкових басейнів в Європейському Союзі було ініційовано кілька макрорегіональних стратегій: Стратегія для регіону Балтійського моря 2009 р. (перша комплексна стратегія ЄС для макрорегіону); перша Стратегія для регіону Балтійського моря (2009), Стратегія для Дунайського регіону (2011) і найновіша Стратегія для регіону Адріатичного та Іонічного морів (2014).

БЛАКИТНА УГОДА (BLUE DEAL)

<https://www.eesc.europa.eu/sl/agenda/our-events/events/eu-blue-deal>

Рисунок 4 Блакитна угода; джерело: <https://www.eesc.europa.eu/sl/agenda/our-events/events/eu-blue-deal>

У контексті глобальної зміни клімату вживається низка заходів для пом'якшення її наслідків. Водна рамкова директива та Директива про захист вод від забруднення, спричиненого нітратами з сільськогосподарських джерел, а також зобов'язання Польщі, що випливають із співпраці з Гельсінською комісією та Європейським агентством з питань навколишнього середовища, є основою для цієї діяльності у сфері управління водними ресурсами.

Однією з нових ініціатив є «Блакитна угода» Європейського економічного і соціального комітету (ЄЕСК), яку було започатковано у зв'язку зі зростаючими проблемами з доступністю води на Старому континенті. Це еквівалент Зеленого курсу і проходить під гаслом «Закликаємо до Блакитного курсу». Ключові питання Блакитного курсу включають:

- доступ до води розуміється як боротьба з водною бідністю та її наслідками для соціальної політики;
- сталу та стійку інфраструктуру водопостачання та розподільчі мережі;
- економіку "Блакитної угоди";
- водомісткі галузі та водоефективні технології;

- стале управління водними ресурсами та кліматичними кризами: рішення для замкненого циклу та інші рішення для агропродовольчої системи ЄС в рамках майбутньої Блакитної угоди;
- ефективне використання води.

Блакитна угода – це можливість для Польщі отримати фінансування для вирішення завдань управління водними ресурсами. 26 жовтня пропозицію щодо стратегії було подано до Європейської Комісії.

Враховуючи, що «Блакитна угода» вже отримала підтримку Європейського парламенту та його Водної групи, а також ключових зацікавлених організацій у цій сфері, вона, ймовірно, також отримає схвалення Європейської комісії. ЄС, ймовірно, розподілить 400 мільярдів євро в рамках Стратегії. Як бізнес, так і місцеві органи влади зможуть подавати заявки на ці кошти. Такі цілі, як захист чистих водних ресурсів, стале управління водними ресурсами та «справедливий блакитний перехід», можуть отримати підтримку. Вони також уможливають низку інвестицій, таких як виробництво інфраструктурних компонентів для збереження та кращого використання води.

Блакитна угода стане можливістю залучити фінансову підтримку для підприємців, але не тільки. Звісно, проекти, що фінансуються, повинні будуть відповідати «Блакитній угоді».